

Prof. Vytauto Ilgūno atminimui

Albinas Tamašauskas

KTU Fizikos katedra

Š. m. kovo 6 d., eidamas 87-uosius metus mirė ilgametis KTU profesorius, habilituotas mokslų daktaras, respublikinės premijos laureatas Vytautas Ilgūnas.

Būsimasis profesorius gimė 1912 m. rugsėjo 7 d. Peterburge, su Levu Tolstojumi laiškais bendravusio pedagogo šeimoje. 1929 m. baigęs Kauno „Aušros“ gimnaziją, įstojo į Lietuvos universiteto Matematikos-gamtos fakultetą. Vadovaujamas doc. P.Katiliaus, atliko ir 1938 m. apgynė diplominį darbą „Sraigto metodas projektyviniams paviršiams infinitezimaliai lenkti“. Prieš tai, pertraukęs studijas, 1936 m. jaunesniojo leitenanto laipsniu baigė Lietuvos karo mokyklos aspirantūrą. Baigęs universitetą, V.Ilgūnas vadovavo karo aviacijos meteorologijos sinoptikos skyriui. Sovietams okupavus Lietuvą, paskiriamas 29-ojo nacionalinio korpuso aviacijos eskadrilės meteorologinės stoties viršininku. Prasidėjus sovietų ir vokiečių karui, V.Ilgūnas pasiliko Lietuvoje ir dirbo VDU Fizikos katedroje, vėliau - „Saulės“ gimnazijoje bei „Vilko“ fabrike. Sovietams reokupavus Lietuvą, VDU Fizikos katedros asist. V.Ilgūnas mobilizuojamas į armiją ir išsiunčiamas į NKVD filtracinį lagerį Podolske. Čia degraduojamas į eilinius ir perkeliamas į specialųjį šturmbatalioną. Po demobilizacijos (1946 m) – dirbo Kauno valstybinio Vytauto Didžiojo universiteto Fizikos katedros asistentu.

1953 m. aspirantas V.Ilgūnas, vadovaujamas prof. K. Baršausko, intensyviai pradėjo dirbti mokslinį darbą ultragarsinės interferometrijos srityje. 1957 m. V. Ilgūnas apgina fizikos ir matematikos mokslų daktaro disertaciją. Jis plėtojo interferometrų teoriją ir su kolegomis tobulino bei kūrė naujus, labai tikslus specialios paskirties interferometrus. Vėliau kartu su gausiais savo aspirantais

ultragarsiniais metodais tyrė procesus, vykstančius skysčiuose, jų mišiniuose, skystuose metaluose bei elektrolituose. Keliolikos metų intensyvių mokslinių tyrimų rezultatus apibendrino habilitaciniame darbe (1972m.). Profesoriaus vardas V. Ilgūnui suteiktas 1976 m.

Prof. V.Ilgūnas 50 metų išdirbo aukštojoje mokykloje ir atliko didžiulį mokslinį, metodinį, organizacinį ir leidybinį darbą. 1961 - 1965 m. jis vadovavo KPI Teorinės mechanikos, o 1965 - 1971 m. - Fizikos katedroms. Penkiolika jo aspirantų apgynė disertacijas, jis buvo ilgametis prof. Kazimiero Baršausko probleminės ultragarso laboratorijos mokslinis vadovas, mokslo darbų leidinio „Ultragarsas“ atsakingasis redaktorius (1969 – 1985m.), SSRS MA leidinio „Akustičeskij žurnal“ recenzentas, sąjunginės probleminės mokslinės tarybos „Ultragarsas“ narys, respublikinės mokslinės tarybos „Ultragarso fizika ir technika“ pirmininkas, trijų specializuotų disertacijų gynimo tarybų narys, monografijos „Ultragarsiniai interferometrai“ bendraautoris, per 250 mokslinių darbų ir 14 išradimų ultraakustinių keitiklių bei matuoklių srityje autorius ar bendraautorius, respublikinės mokslo ir technikos premijos laureatas (1969m.).

Prieškaryje V.Ilgūnas buvo žymus sportininkas. 1936 - 1939 m. Lietuvos ledo ritulio bei futbolo rinktinėse jis žaidė nemaža tarpvalstybinių rungtynių. Nuo 1987 m. prof. V. Ilgūnas profesorius konsultantas. Iki pat mirties jis nenutraukė kūrybinių ryšių su Fizikos katedra.

Lietuvos mokslas patyrė didžiulį nuostolį. Netekome žymaus ultragarso specialisto, talentingo pedagogo ir vyresniosios kartos Lietuvos inteligento.